

ת"פ 36310/03/18 - עזרא פלק נגד מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ת"א

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 36310-03-18 מדינת ישראל נ' פלק
27.10.20

מספר בקשה: 17

לפני כבוד השופט אביב שרון
בעניין: עזרא פלק
המבקש

ע"י ב"כ עו"ד אברהם שהבזי ועמית חדד

נגד

מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה) המשיבה

ע"י ב"כ עו"ד יפעת גדנקן

החלטה

בפתח הדברים אני מבקש להתנצל בפני הצדדים על השיהוי במתן ההחלטה, אשר נבע בשל היותי באבל בעקבות מות אבי, זכרו לברכה.

1. לפניי בקשה לפסלות שופט לפי סעיף 77א' לחוק בתי המשפט, תשמ"ד-1977.

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עשר עבירות של **השמטת הכנסה מתוך דו"ח**, בניגוד לסעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה; וחמש עבירות של **מסירת אמרה או תרשומת כוזבת בדו"ח שהוגש לפי הפקודה**, בניגוד לסעיף 220(2) לפקודת מס הכנסה.

על פי העובדות, בשנת 1991 ירש המבקש מדודתו סכום של כ-750,000 דולר שהיה מצוי אותה עת בבנק הגרמני "אופנהיים". במרוצת השנים משך המבקש מחשבון זה סך של כ-500,000 דולר. בשנת 2011 פתח המבקש חשבון בבנק UBS השוויצרי, מכר את ניירות הערך שהחזיק בחשבון הבנק הגרמני והעביר אותם שאר הנכסים שהיו מצויים בחשבון זה לחשבון הבנק השוויצרי. בשנת 2011 העבירה אמו של המבקש כ-500,000 דולר נוספים לחשבון הבנק השוויצרי. לאורך השנים התעדכן המבקש בקביעות ביתרות ובהשקעות בחשבונות הבנק הזרים, ובין השנים 2004-2012 החזיק המבקש בחשבונותיו הזרים סכום שלא יפחת מ-4.7 מיליון ₪, והפיק הכנסות בסכום שלא יפחת מ-4,265,479 עמוד 1

ל. בדו"חות שהגיש המבקש לפקיד השומה, הוא נמנע מלדווח על הנכסים שהחזיק בחשבונות הבנק הזרים ועל ההכנסה שנצמחה לו מהם, זאת חרף העבודה שהיה חייב לדווח על כך בהתאם לתקנות.

3. ברקע בקשת הפסלות הכרעת דין שניתנה על ידי נגד אחר, אחיו של המבקש, דוד פלג, במסגרת ת"פ (כפ"ס) 36283-03-18 **מדינת ישראל נ' דוד פלג** (7.6.20), במסגרתה הורשע הנאשם פלג בעבירות של השמטת הכנסה מתוך דו"ח ומסירת תרשומת כוזבת על פי הפקודה, בנוגע לנכסים ולרווחים שהפיק מניירות ערך, ריבית ודיבידנד בסכום שאינו פחות מ-4,308,019 ₪. במסגרת אותה הכרעת דין נידחו טענות ההגנה שהעלה פלג, וביניהן, טענות לענין ביטול כתב אישום מטעמים של הגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית שננקטה נגדו, כאשר מעורבים אחרים בפרשה "זכו" לסגירת התיק כנגד תשלום כופר, ואילו הוא, ששיתף פעולה עם החוקרים, הודה בחקירה והגיש לחוקרים את דפי חשבונות הבנק שעל בסיסם הוכן כתב האישום, הועמד לדין; טענות בדבר אי קבילות הודעותיו שנגבו, לכאורה, תוך הפרת זכות ההיוועצות ועת נחקר ללא אזהרה ומבלי שיודע אודות זכויותיו; טענות בדבר אי קבילות מסמכים שנתפסו במשרד רואה החשבון שלו, הואיל ואלה נתפסו, לכאורה, ללא צו שיפוטי ותוך הפרת חסיון עורך-דין-לקוח שעמד לו; וכן טענות בדבר חוסר הוגנות של המדינה בהגשת כתב האישום נגדו, כאשר בעת הרלוונטית לפתיחת החקירה וההעמדה לדין תוקן "נוהל גילוי מרצון", כך שלמעשה הוענקה "חסינות" מהעמדה לדין לאזרחים שבחרו למסור מידע לרשויות אודות כספים ונכסים שהחזיקו אשר חייבים במס.

יצוין, שהנאשם פלג בחר שלא להעיד להגנתו במשפט ועל כן, ראיתי בכך חיזוק וסיוע לראיות התביעה, וזאת בהתאם לסעיף 162 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982. שתיקתו של פלג חיזקה, איפוא, את הראיות שהצטברו נגדו, והוא לא סתר ולא הטיל ספק סביר בקיומו של היסוד הנפשי בעבירות; לא הסביר כיצד, לכאורה, נפגעה זכותו להיוועץ עם עורך-דין טרם חקירתו; לא העיד על נסיבות ביצוע החיפוש בביתו; לא הסביר או הצביע על נסיבות שהביאו לפגיעה בזכויותיו החוקתיות או גרמו לו לעיוות דין; לא טען, בעצמו, כנגד העברת מסמכי הבנק לרואה החשבון שלו, ומשם לחוקרים, אף לא בהיבט של פגיעה בחסיון עורך-דין-לקוח; ועוד.

4. לשלמות התמונה יצוין כי ביום 13.9.20 הגיש המבקש לנשיאת בתי המשפט במחוז המרכז, כב' הש' עינת רון, בקשה להעביר את הדיון לבית משפט שלום אחר במחוז מרכז, מטעמים של מראית פני הצדק, כשלטעמו ראוי ששופט אחר ידון בעניינו של המבקש, שופט שלא דן ונחשף לעדותם של עדים משותפים לשני התיקים כשביחס לחלקם נקבעו ממצאי מהימנות, וכאשר סוגיות עובדתיות ומשפטיות המשותפות לשני התיקים הוכרעו במסגרת הכרעת הדין שניתנה בעניינו של פלג, אחיו של הנאשם. בהחלטתה מאותו היום קבעה כב' הנשיאה רון שעסקין בבקשה לפסלות שופט והסמכות לדון בבקשה זו מסורה למותב הדן בתיק. משכך, נקבע כי ככל שברצון המבקש להעלות טענות פסלות, יעשה כן לפני המותב הדן בתיק.

מכאן הבקשה שלפניי.

5. בבקשה נטען כי ככל שהתיק שבכותרת יישמע לפניי הרי שאדרש לדון ולהכריע בסוגיות דומות עד זהות לסוגיות שנדונו לפניי והוכרעו במסגרת הכרעת הדין בתיק הקודם, ובכלל זה אדרש לשוב ולהכריע בענין עדים שנושא מהימנותם כבר הוכרע במסגרת הכרעת הדין. מצב זה, כך נטען, "מעלה מצד המבקש תחושה קשה של אי צדק ואי נוחות, וכן חשש כבד לעיוות דין", כאשר תחושת המבקש "שדינו נחרץ מראש ועוד בטרם החל משפטו להתברר". למעשה, כך

המבקש, בית המשפט כבר דן והכריע במקרה "תאום" של המבקש ונדרש לשאלות זהות של עובדה ומהימנות הנוגעות במישרין גם לעניינו של המבקש.

כך, נטען, כי המבקש ודוד פלג הואשמו בעבירות זהות; בגין מסכת עובדתית כמעט זהה; ורשימות עדי התביעה בשני התיקים זהות. כל העדים שהעידו בעניינו של דוד פלג אמורים להעיד במשפטו של המבקש. נטען שבית המשפט התייחס בהכרעת דינו לעדים והביע דעתו בעניין מהימנותם. כך, לדוגמא, נקבע לגבי רואה החשבון ששון שמש כי התחמק ממתן הסברים מעל דוכן העדים, באופן שיש להעדיף את גרסתו בחקירה במשטרה; וכן, נטען, שגם סוגיית מסירת מסמכי הבנק על ידי דוד פלג ובאי כוחו לחוקרים נבחנה והוכרעה על ידי בית המשפט, כאשר סוגיה דומה עתידה להתברר גם בעניינו של המבקש. יחד עם זאת, הובהר כי **"הנסיבות אינן זהות וגם טענותיו של המבקש בעניין אינן זהות לאלו שהציג מר דוד פלג במשפטו"**.

ב"כ המבקש הפנו לפסיקת בית המשפט העליון הדנה, בין היתר, על אפשרות לדעה "נגועה" וקדומה של בית המשפט, ממנה הסיקו שגם בעניינו אין מנוס מהמסקנה שקיימת אפשרות ממשית שבית המשפט נגוע היום בדעה קדומה לגבי נסיבות העבירה המיוחסת למבקש, באופן שעשוי לעורר אצל המבקש חשש ממשי כי המותב יתייחס מראש בספקנות להגנתו ובכך תיפגע מראית פני הצדק וייסדק אמון הציבור במערכת. נטען כי קיים חשש שפתיחותו של מותב זה לקבל ראיות לסתור את טענות המאשימה בעניינו של המבקש, לא מגיעה לפתיחותו של שופט אחר שלא פסק דבר בדבר אחריותו של נאשם בנסיבות עובדתיות זהות.

6. המשיבה מבקשת לדחות את הבקשה משלטעמה לא הוכח חשש ממשי למשוא פנים ומשהבקשה אינה מבססת עילת פסלות כנדרש בדיון, הן מבחינה עובדתית והן מבחינה משפטית. נטען שהחשש הממשי למשוא פנים צריך להתקיים לדעת בית המשפט ולא לדעת המבקש, דהיינו מדובר במבחן אובייקטיבי ולא סובייקטיבי של הנאשם, כאשר על פי הפסיקה השאלה שיש לשאול היא האם "ננעלה" דעתו של היושב בדיון, כך שניתן לראות את ההליך כולו כ"משחק מכור". נטען שחרף העובדה שהמבקש ודוד פלג אחים, הרי שעל המשיבה יהיה מוטל להוכיח מעבר לספק סביר את קיום יסודות העבירות, הן היסודות העובדתיים והן היסוד הנפשי של המבקש, ללא קשר לאחיו. עוד נטען כי הממצאים העובדתיים שנקבעו ביחס לדוד פלג אינם רלבנטיים ואינם קבילים במשפטו של המבקש ואין ללמוד מהיסוד הנפשי שהתקיים אצל דוד פלג על היסוד הנפשי שהתקיים אצל המבקש. נטען שמדובר בחשבונות בנק שונים בשני כתבי האישום, בסכומים שונים, כאשר מקור הכספים שונה והטענות שהעלה המבקש במסגרת כפירתו המפורטת אינן אותן טענות שהעלה דוד פלג במסגרת ניהול משפטו.

נטען שאין זה נדיר במחוזותינו ששופט יושב בדיון בתיקים שונים המוגשים במסגרת אותה פרשה. כך, הוא מתייחס לעדויותיהם של עדים משותפים על פי העדויות הקונקרטיות בכל תיק ותיק, ומידת המהימנות שתיוחס להם עשויה להשתנות בהתאם לחקירות הנגדיות ולטענות ב"כ הצדדים ביחס לעדויות בכל תיק ותיק. בעניין זה נטען שבית המשפט כלל לא קבע ממצאי מהימנות לגבי עד התביעה רואה החשבון ששון שמש, והעדיף דבריו בחקירה במשטרה ביחס לנקודה אחת, ונמנע מלקבוע לגבי ממצאי מהימנות גורפים, כך שנמנע מלקבוע אם העד אמין או לא אמין ולא התייחס כלל לענין אופיו של העד. ברי כי לבאי כוח המבקש תינתן הזדמנות לחקור את העד בחקירה נגדית שתתייחס לעניינו הבלעדי של המבקש, שאז יתייחס בית המשפט באופן ענייני להערכת מהימנותו של העד בהיבט הנוגע למבקש.

ב"כ המשיבה הפנתה לפסיקה ממנה עולה שאין מניעה שאותו שופט ידון בעניינם של שני נאשמים, בשני משפטים נפרדים, כאשר מדובר במסכת עובדתית אחת לגביה מעידים אותם עדים, כאשר חזקה על שופט מקצועי שידע להבחין

בין ענייניהם של שני נאשמים, אף שמדובר באותה מסכת עובדתית ואף שמדובר בעדות של אותם עדים.

דין והכרעה

7. לאחר שקראתי את כתבי הטענות, עיינתי בפסיקה הרלוונטית אליה הפנו באי כוח הצדדים ושבתי וקראתי את הכרעת הדין שניתנה בעניינו של דוד פלג, שוכנעתי כי לא מתקיימות בעניינו נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט.

כידוע, המבחן שנקבע בסעיף 77א' לחוק בתי המשפט הוא מבחן אובייקטיבי ולא די בתחושה סובייקטיבית, חזקה ככל שתהיה, של בעל דין זה או אחר, למשוא פנים בניהול המשפט. כפי שעולה מהפסיקה שצוטטה על ידי ב"כ המבקש, טענת פסלות שופט מתקבלת במקרים חריגים וקיצוניים, כאשר עולה בבירור מפסיקה או מקביעה קודמת של המותב היושב בדיון - אשר מתייחסת לאותו אירוע עובדתי ממש, לאותן ראיות, לאותם עדים - שדעתו של בית המשפט "נעולה" או שבית המשפט גיבש דעה קדומה או מוקדמת או שבית המשפט הביע דעתו באופן קטיגורי ונחרץ אודות מהימנותם של עדים מרכזיים שעתידיים להעיד לפניו בהליך המאוחר, לא כל שכן כאשר הכריע במהימנותו של אותו נאשם. הפסיקה אף מדברת על מקרים בהם נחשף בית המשפט ל"מסה קריטית" של חומר ראיות שאינו קביל, עובר לניהול המשפט העיקרי (בהליכי המעצר לצרכי חקירה או מעצר עד תום הליכים), שאז עלול לקום חשש ממשי, אובייקטיבי, למשוא פנים בניהול המשפט, בשל חשיפה זו.

כך, למשל, בהילכת **ידיד** הידועה (ב"ש 48/75 **ידיד נ' מדינת ישראל** (פ"ד כט(2) 375 (1975) - אשר אינה יכולה להוות אמת מידה לעניינו - נקבע כי היה על שופט לפסול עצמו לאחר שבמשפט אחד זיכה נהג שהיה מעורב בתאונת דרכים, ומאוחר יותר ישב במשפט שני בו הואשם המעורב האחר באותה תאונת דרכים, כאשר בפסק הדין הראשון כלל קביעה פוזיטיבית המטילה על המעורב האחר את האחריות לקרות התאונה.

כך, למשל, בע"פ 454/89 **סויסה נ' מדינת ישראל** (פ"ד מג(4) 86 (1989) - אשר אף הוא אינו יכול להוות אמת מידה לעניינו - נקבע כי היה על שופט לפסול עצמו מלשבת בדיון לאחר שנחשף, במסגרת הארכת מעצר ראשונה, להודאה שמסר המערער, ואשר נטען לגביה שהוצאה בדרכים לא חוקיות, ובמסגרת הארכת מעצר שניה, נחשף לבדיקת פוליגרף שנערכה למערער בה נמצא דובר שקר, ואף חיווה דעתו השלילית אודות המערער במסגרת החלטותיו בהארכות המעצר.

[וראה גם ע"א 899/95 **ברזל נ' כונס הנכסים הרשמי בתפקידו הוא ובתפקידו כמפרק בנק צפון אמריקה** (פ"ד מט(1) 854 (1955), שם התקבל ערעור פסלות ונקבע כי אין להניח שהשופט יוכל להשתחרר מהשפעת המידע שקיבל בשלב הראשון של המשפט "ומן הקביעות הנחרצות בדבר אחריותו של ברזל"].

8. כאמור, אינני סבור שהדוגמאות שהביאו ב"כ המבקש מן הפסיקה דומות למקרה שלפניי.

בעניינו, אמנם ניתנה על ידי הכרעת דין מרשיעה כנגד דוד פלג, אחיו של המבקש, ואמנם העבירות בהן הואשמו השניים זהות ואותם עדים מופיעים ברשימת עדי התביעה, ואולם חזקה על בית המשפט, כבית משפט מקצועי, שידע לעשות את ההבחנה וההפרדה בין משפטו של דוד פלג לבין משפטו של המבקש - הכל על פי העובדות הקונקרטיות שיוכחו

במשפטו של המבקש.

ויודגש - בהכרעת הדין בעניינו של דוד פלג לא נקבעו קביעות מהימנות קטיגוריות או נחרצות אודות עדי תביעה בכלל, ואודות רואה החשבון ששון שמש בפרט. העובדה שנאמר לגבי רואה החשבון שהתחמק מלומר שפלג תושאל על ידו ספציפית אודות קיומם של חשבוניות בנק זרים (עמ' 8 להכ"ד); או שהתחמק בנוגע לזהות האדם שתישאל את פלג בענין זה (עמ' 9 להכ"ד); או שגרסתו בבית המשפט היתה מתחמקת כשניכר בו שהוא מבקש שלא להרע את מצבו של פלג, לקוח ותיק במשרדו, הנוכח באולם (עמ' 9 להכ"ד) - אינן מסוג הקביעות החורצות מהימנותו של רואה חשבון שמש לשבט או לחסד, ובוודאי אינן מעידות על כך שדעתי "ננעלה" בכל הנוגע לעד זה. כך, הועדפה גירסתו של רואה חשבון שמש בחקירתו ברשות המיסים על פני עדותו בבית המשפט בנוגע לנקודה אחת בלבד (עמ' 10 להכ"ד). אדרבא, משפטו של המבקש הוא אחר; מערכת היחסים שבין רואה חשבון שמש למבקש היא אחרת; נתוני הנהלת החשבונות של המבקש וניהולם (ככל שנוהלו על ידי רואה חשבון שמש) הם אחרים - ועל כן, הערכת מהימנותו של רואה חשבון שמש במשפטו של המבקש תיעשה בהתחשב במכלול העובדות שיוכחו לפניי במשפט, כל זאת בעזרת החקירה הנגדית של באי-כוח המבקש.

הוא הדין ביחס ליתר עדי התביעה - במידה ותועלה טענה של פגם או פסול במסירת מסמכי הנהלת החשבונות על ידי המבקש לחוקרים - היא תיבחן על פי המסד העובדתי שיוכח במשפטו של המבקש והמצב המשפטי החל על עובדות אלה; במידה ותועלה טענה של אכיפה בררנית כלפי המבקש - היא תיבחן על יסוד המסד העובדתי שיונח לפניי במהלך המשפט; ובמידה ותועלה טענה לפגיעה בזכויותי החוקתיות של המבקש (הן בהיבט של זכות ההיוועצות בעורך-דין והן בהיבט של חיפוש לא חוקי וכדומה) - היא תיבחן לאור הראיות והעובדות שיובאו לפניי במהלך משפט ולאחר חקירה נגדית של עדי התביעה בסוגיות אלה - כאשר גם באי-כוחו של המבקש מסכימים כי **"הנסיבות אינן זהות וגם טענותי של המבקש בעניין אינן זהות לאלו שהציג מר דוד פלג במשפטו"** (פיסקה 9 לבקשה).

9. לאור האמור לעיל, משלא נקבעו על ידי ממצאי מהימנות נחרצים לגבי מי מעדי התביעה; משמוסכם שכלל הנסיבות וטענותי של המבקש אינן זהות לאלו שהציג דוד פלג במשפטו; משלא נחשפתי כלל לחומר ראיות בלתי קביל (לא במשפטו של פלג ולא במשפטו של המבקש); ומשעדי התביעה יחקרו בחקירה נגדית על ידי באי-כוח המבקש, תוך התמקדות בנסיבות ובראיות הרלוונטיות למבקש - אני קובע שלא קם חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט.

10. ב"כ המבקש עותרים לפסילת המותב אף מטעם הגנה על "מראית פני הצדק" ולו כדי למנוע את הפגיעה בתחושת המבקש כי לא ניתן לו יומו בבית המשפט וכי גורלו נחרץ עוד בטרם נשמע קולו (פיסקה 22 לבקשה) וכן לצורך ביסוס אמון הציבור במערכת המשפט (פיסקה 26 לבקשה).

כאמור, תחושה סובייקטיבית של בעל דין אינה תחליף לבחינת התקיימותו של המבחן הקבוע בסעיף 77א' לחוק בתי המשפט שעניינו קיומו של "חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט", חשש שקבעתי שאינו מתקיים בענייננו. אף איני רואה כיצד עלול להיפגע אמון הציבור במערכת המשפט כאשר משפטו של המבקש יתנהל על פי סדרי הדין ודיני הראיות המקובלים, עדי התביעה יחקרו בחקירה נגדית על ידי ב"כ המבקש על סמך המסד הראייתי והעובדתי הרלוונטי לו, הוא יישמע (אם יבחר להעיד להגנתו) בלב פתוח ובנפש חפצ ודינו יוכרע בהתאם למכלול הראיות והעובדות שיוכחו במשפטו-שלו.

11. לאור האמור לעיל, הבקשה נדחית.

המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ט' חשוון תשפ"א, 27 אוקטובר 2020,
בהעדר הצדדים.